

HÀ NỘI

mùa "áo ấm"

✍️ NGUYỄN MINH

Những ngày cuối Tháng Mười, Hà Nội hanh heo nắng nhưng gió đã se se lạnh. Vô tình ngược mắt lên không, ta sẽ gặp bầu trời xanh đến lạ kỳ, màu xanh mơ màng, phiêu lãng tựa như gọi về từ một miền ký ức xa xăm và xưa lắm. Những độ giao mùa Thu - Đông, khi đất trời như trầm nhắc người ta soạn sửa chăn bông, áo ấm, lòng tôi lại nôn nao ngóng tiếng rao quà vặt giấc khuya ở đầu khu tập thể, thêm vị ngậy ngậy của bình minh trên sóng nước sông Hồng và mơ sắc vàng miên man của hoa cải, hoa cỏ lạc nơi những cánh đồng ngoại ô đầy gió...

Hà Nội mùa đông - mùa áo ấm luôn da diết trong tôi với bao kỷ niệm ấm nồng, bởi ở đó có cảm giác tuyệt vời khi người bạn gái đầu đời quàng lên vai tôi chiếc khăn len dày em đan suốt mùa thu và cả hương vị của những món quà vặt mùa đông vẩn vít bên nhau từ thu thiếu thời...

Cứ chạm rét, là đúng vụ thu hoạch ngô nếp non ở bãi giữa sông Hồng, món ăn vặt yêu thích và quen thuộc với người dân Hà thành. Buổi sớm tinh sương, người quạt ngô ở những vỉa hè, góc phố lại ùn ùn đổ về chợ gặm cầu Long Biên để cất buôn ngô bắp. Như có một sự thoả thuận từ trước, người bán và người mua ngô chẳng bao giờ to tiếng về giá cả. Họ giúp nhau đưa từng bắp vào bao và rì rầm kể cho nhau nghe những câu chuyện buồn vui của một ngày đã qua. Ngô đã vất vẻo trên vai, sau gác xe thô mà tiếng xuyết xoa vì lạnh, tiếng chuyện trò không ngừng. Ngoại tôi (một người đã bao năm làm nghề quạt ngô hè phố) thường bảo: Chỉ có ngô ở bãi giữa sông Hồng bắp mới đều vừa dẻo lại vừa thơm, hơn nữa, bao giờ nó cũng được trồng và thu hoạch rất sớm, kịp lúc giao mùa. Có những năm người ta bán ngô nướng từ trước khi gió mùa đông về và kéo rài rác cho đến gần Tết

nguyên đán. Nếu đã một lần thưởng thức món ngô nếp nướng giữa cái lạnh của đêm đông bạn hẳn sẽ thấy nó thơm ngon và hấp dẫn đến mức nào.

Ngày bé, tôi thường dành tiền quà sáng để góp cùng các anh chị mỗi tối ra đầu phố quạt ngô. Có khi mẹ đi làm về muộn cũng không quên đặt vào góc học tập của tôi vài bắp nướng. Những lúc ấy tôi vẫn thường tìm Hương - cô bé nhà bên, học cùng lớp; hai đứa rủ nhau ra chiếc ghế quen thuộc ở đầu khu tập thể, vừa ăn ngô vừa khúc khích cười đùa. Chúng tôi lớn lên cùng những mùa đông đến rồi đi giữa lòng Hà Nội, cho đến một ngày nhìn sâu vào mắt nhau chợt nhận ra một "tia sáng ấm áp diệu kỳ"- tình yêu. Việc học tập bận rộn hơn, nhưng hai đứa vẫn giành thời gian ở bên nhau. Đó là những chiều đầu đông

lạnh lạnh, hai đứa rủ nhau lang thang tản bộ, chầm chậm trên những con phố ngập lá vàng thu còn sót lại, lao xao nắng, riêng tôi lại xôn xao lòng nghe bước chân em nhẹ nhàng, miên man cùng tiếng sóng khê khàng bên hồ Tây xao xuyến, băng khuâng. Thú vị và đáng nhớ nhất là những khi chúng tôi ngồi quây quần bên chậu than hoa đỏ lửa xem chủ hàng quạt ngô, ăn đến đâu thì gọi đến đó, bởi ngô nướng mùa đông chỉ ăn nóng mới ngon. Chẳng riêng gì tôi mà có lẽ bất kỳ người Hà Nội nào đã ăn ngô nướng đều bị "nghiện". Một đêm đông nào đó, lạnh cắt thịt cắt da, bạn cùng người yêu tay trong tay dạo một vòng phố cổ rồi bất chợt tạt vào một quán ngô nướng vỉa hè, hít hà hơi ấm lan toả, nhâm nhi từng hạt ngô nóng hổi mới cảm nhận được trọn vẹn chất thi vị của món ăn vật bình dân này. Còn nhớ, có anh bạn ngoại quốc đến công tác ở Hà Nội, cứ sau bữa tối lại đi bộ gần 300 mét từ khách sạn đến một con ngõ nhỏ ngồi ăn ngô nướng. Lâu dần thành quen, hễ có ai mua hộ đem tới phòng anh cũng nhất quyết không chịu dùng. Anh bảo: "Chỉ ở Hà Nội mới có

thứ quà độc đáo này. Độ hấp dẫn của món ngô nướng một phần rất lớn phụ thuộc vào không khí se lạnh cũng như vị trí ngồi... Ở đây, tôi thấy ăn ngô ở đầu ngõ hoặc ở vỉa hè là ngon nhất...".

Hà Nội mùa đông - mùa áo ấm luôn mang sẵn trong đó những nét đặc trưng khác biệt so với những thành phố lớn khác trên thế giới. Lạnh đến mấy thì Hà Nội cũng không khoác áo băng tuyết trắng xóa như các thành phố lớn Bắc Âu, cũng không thường u ám và xám xịt bầu trời ở thủ đô một số nước Đông Nam Á lân cận. Mặc áo ấm, bước cùng mùa đông Hà Nội trên phố Trần Phú, Hoàng Diệu hay Phan Đình Phùng, khi ngẩng mặt lên ta sẽ gặp cả vòm xanh ngát tựa ô che bởi những hàng cây cổ thụ chưa kịp thay lá và sau vòm ô ấy có cảm giác bầu trời như trong xanh hơn.

Hà Nội mùa áo ấm còn đặc trưng với những tiếng rao đêm. Mùa đông Hà Nội càng thêm da diết bởi tiếng rao đêm của những hàng bánh, hàng xôi dạo. Lạc trong màn đêm tĩnh mịch, cảm cảm rét, những tiếng rao đêm vừa khiến lòng ta đầm lắng, sốt chia nỗi gian truân, vất vả mưu sinh của những kiếp người, vừa cồn cào một nỗi nhớ, một điều gì đó thân thuộc, về một tuổi trẻ nhiệt huyết, vô tư yêu đời, về tình nghĩa gia đình thiêng liêng, đầm ấm, về mối tình đôi lứa đậm đà, sâu sắc, qua thời gian vẫn vẹn nguyên như thuở ban đầu...

Thật kỳ lạ, dù vẫn đang ở tiết giao mùa và mùa áo ấm vẫn còn ở ngoài kia nhưng dường như tôi vẫn cảm nhận được quanh đây có hơi ngô nếp nướng và cái lạnh của quê nhà. Không ai đủ lý luận và khả năng để lý giải được tình yêu và nỗi nhớ... Giai điệu buồn lắng của ca khúc *Nỗi nhớ mùa đông* bỗng xao xác ngân lên trong lòng tôi: *Dường như ai đi ngang cửa/Gió mùa đông bắc se lòng/Chút lá thu vàng đã rụng/Chiều nay cũng bỏ ta đi... Làm sao về được mùa đông, dòng sông đôi bờ cát trắng... Làm sao về lại mùa đông, mùa thu cây cầu đã gãy... thôi đành ru lòng mình vậy, vờ như mùa đông đã về...*